

NIKOLA REISER

GALERIJA FORUM

CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE
ZAGREBA, TESLINA 16

NIKOLA REISER

slike

GALERIJA FORUM

CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE
ZAGREBA, TESLINA 16

od 6 – 25. 5. 1982.

Izdavač
Published by
GALERIJA FORUM CENTRA ZA KULTURU
I INFORMACIJE, Zagreb, Testina 16
Telefon: 445 693

Za izdavača:
For the publisher
BRANKA PAVIČIĆ – TURKOVIĆ

Urednik kataloga
Catalogue editor
VISNJA KNEZOCI

Predgovor
Preface
ZELJKO SABOL

Prijevod na engleski
Translation in to English
JANKO PAROVIĆ

Fotografije
Photographies
BRANIMIR BAKOVIĆ

Tehnički urednik
Technical syper vision
MIRKO STOJIC

Likovna postava
Arrangement od exhibits
VISNJA KNEZOCI
ZELJKO SABOL

Plakat
Poster design
IVICA STANČIN

Tisak plakata
Printing of posters
ZELIMIR BAKOVIĆ

Tehnička postava izlozbe
Technical layout
ZELIMIR MARTINJAK

Umnožavanje
Printed by
KREŠIMIR ŠTEFANOVIĆ

Naklada
Edition
500 komada

Iz kojih razloga pristupamo danas, četiri godine nakon posljednje Reiserove izložbe u Galeriji Forum, njegovim slikama i akvarelima, želimo li u njima otkriti nove probleme i shvaćanja ili se samo ponovo uvjeriti u nešto što je poznato i potvrđeno: u izuzetnu istančanost i osjetljivost ovog umjetnika, u suptilnost njegova kolorizma, svježinu neposredne vizije i spontanog slikarskog postupka? Odmah valja reći da se u Reiserovu slikarstvu nije dogodio nikakav odsudan zaokret (zar je to baš uvijek neophodno?), ali se zapažaju stanoviti pomaci u daljnjem oslobađanju geste i duktusa, rukopisa i njegova toka. Karakter umjetnikova općeg psihičkog (i plastičkog) ustrojstva ostao je nepromijenjen: pred nama je slikar ponesena oka i duha, lirik koji otkriva ljepotu malih stvari, vrhunski virtuoz lapidarnog iskaza i prigušenog nagovještaja. Intimist i zanesenjak po svojoj prirodi koja se neprestano dokazuje karakterističnim sažimanjem vizualnih podataka, činom subjektivnog izbora pred kojim je motiv samo prvobitni podsticaj u traganju za posebnim oblikom, povod koji omogućuje slobodno organiziranje likovnih znakova. Sve su to razlozi za ovaj, ponovljeni susret s Reiserom, slikarom za koga je svijet samo poseban skup dojmova i doživljaja što ih on savladava uz pomoć promatranja, preobražavanja i otkrivanja novih stanja i odnosa. Zbog toga raspon njegovih „tema“ nije posebno širok: Reiser i dalje slika cvijeće i mrtvu prirodu, lošinjske vedute i panorame ili spontane, tek naznačene aktove u akvarelu. To je tehnika koja, kombinirana sa crtežom, možda najviše odgovara njegovoj naravi, nagloj i plahovitoj, bezgranično slobodnoj pred svakim izazovom čula kojima nikada do kraja ne možemo ovladati. Sam likovni izraz predmeta Reiseru posebno ne zanima, od opisivanja i pripovijedanja odustao je još u svojim ranim godinama a težnja prema apstrahiranju i zgušnjavanju učinka očevidna je u svim njegovim ciklusima i razdobljima. Svaki je motiv prvenstveno sustav slobodnih slikarskih činjenica i senzacija, svako je uzbuđenje

vrijedno da se zabilježi i sačuva za trenutke kada nemir prođe i sve se vrati u svoje uobičajene tokove. Svaki je Reiserov izbor promišljen i siguran, njegov se pogled ne zadržava na nepotrebnim pojedinostima, a svaki značajan podatak zapisat će u hipu, naglim pokretom ruke i svijesti koja se pokorava nalogima nekog nevidljivog mehanizma, onom tajnom osloncu u koga se uvijek možemo pouzdati. Od Turnera od Dufyja, od Matissea do Pascina pratili smo bogate i raznolike svečanosti pikturalne improvizacije, ono traganje za fluidnim i neuhvatljivim nitima kojima je stvarnost povezana s uobraziljom, svijet s našim psihičkim i nervnim stanjima. Reiser često stoji pred istovrsnim motivom, ali se mijenjaju njegovi porivi i raspoloženja: ponekad je blag i sjetan, ponekad nagao i nemiran, sav u nekoj pritajenoj oporbi kojom se suprotstavlja napoznatom protivniku. Pa ipak, lirski izraz njegovo je osnovno sredstvo, poetičnost je njegov način spoznavanja svijeta. Nekoliko poteza perom ili olovkom, nekoliko mrlja boje na neutralnoj (često bijeloj) podlozi dovoljno je Reiseru za postizanje bogate optičke strukture kompozicije, sazdana na uravnoteženim odnosima okomitih i horizontalnih linija i pravaca. Svaki potez ili nanos paste složeni je organizam sastavljen od različitih elemenata; osnovnoj se boji obično pridodaju drugi, srodni tonovi. To su ona posebna Reiserova „unutarnja rasvjetljavanja“ koja govore o izuzetnoj slikarskoj kulturi, a istodobno svjedoče o nastavljanju plodne tradicije hrvatskoga kolorizma, označene u povijesnim mjerilima opusima Plančića, Juneka, Motike...Na djelu je strast neprestanoga otkrivanja ljepote, bez „sudbonosnih“ pitanja o etičkim dilemama postojanja. U ovom slikarstvu ne miriše tamjan i ne šušti kostrijet, ono se do kraja predaje „zemaljskim uživanjima“, svjetlosti mirnih soba i plavetnilu krajolika, zanosu nad nagim tijelom žene što se pretvara u trajni prizor i opsesiju. A da npr. Renoirova vedrina i raskoš sadrže u sebi manje istine i životnosti od Van Goghove meditacije nad vlastitim cipelama, to bi tek trebalo

dokazati. Uostalom, na slici ćemo tražiti ono što je slikarsko, ostalo nas manje zanima...

Naglasio bih ovom prilikom još jednu Reiserovu značajku, njegovu predanost instinktu, zavodljivoj privlačnosti trenutka u kojemu se vizualni doživljaj kristalizira u krajnje jezgrovitom obliku. Ali, pogrešno bi bilo u ovom slikarstvu tražiti ekspresiju pod svaku cijenu, ono nam pruža uzbuđenja drugačije vrste i naravi. Podjednako predan pojedinosti i cjelini, Nikola Reiser gradi svoje kompozicije na jednostavnim načelima dominantnih naglasaka i kromatske ravnoteže, njegov nemir utječe se redu i skladu i na taj način prevladava vlastite upite i proturječja. U razdiobi površine nema neočekivanih obrata, posebno u cvijećima i krajolicima slika se dijeli na nekoliko polja u kojima su naglašeni detalji iscrtani olovkom ili snažnijim potezom kista a značaki je iskorištena i sama vrjednost podloge. Slikar sve češće rabi acrylic koji se brzo suši i omogućuje trenutnu kolorističku akciju, bez naknadnih ispravljanja. Reiser ne prikriva sredstva kojima se služi, nije mu stalo do iluzije niti oponašanja koje ga je oduvijek odbijalo. Tradicionalna optika ne smeta mu da ostvari brojne individualne naglaske i posebna slikarska rješenja, njezine su osnovne koordinate prevladane dematerijalizacijom predmeta od kojih na slici ostaju samo tragovi i nagovještaji. Oštrije linije utapaju se u prozirne i „mekke“ podloge a kromatska sugestija kreće se od najdubljih registara do svijetlih usijanja, od zagasitih modrina do pastoznih bijelina, žutila, crvenila. Boja je ponekad prozirna, nanesena u tankom sloju i razrijeđena kao u akvarelu, a ponegdje je gusta i reljefno građena, nabačena u grču borbe sa svim tvarnim zaprekama. Nikola Reiser ravnomjerno koristi lazure i impaste, a i sam njihov ritam ponekad određuje osnovni karakter djela. Slikarska materija nanosi se mjestimice na platno (ili papir) sumarnim „otiranjem“ kista o suhu podlogu, dok je na drugim mjestima izuzetan kromatski uči-

nak postignut pretapanjem i prosijavanjem pigmenta, dodirrom i prožimanjem različitih vrijednosti. Toplo se susreće s hladnim, tamno sa svijetlim, mirnije površine ublažuju nemir nesputanih pokreta. I u prividno monokromnim rješenjima otkrivamo suptilne i neobične odnose, osjetljive pomake koji često predstavljaju tipičan reiserovski iznalazak. U aktovima se naslućuju i boje inkarnata, naznačene svjetlijim površinama, a dodavanjem (ili oduzimanjem) vode mijenja se stupanj oslobođenja od motiva, pojačava lakoća i prozračnost cjelokupnog dojma. I sublimirana, rafinirana erotika također je prisutna, ali se nikada ne nameće u prvom dodiru s djelom već traje kao nagovještaj i sugestija iz njegovih unutarnjih, skrivenih slojeva. Sigurnost postupka i osjećaj za mjeru odlikuju Reiseru i na ovom području koje predstavlja jedan od trajnih krugova njegova zanimanja. Bogatstvo varijacija spas je od ponavljanja, a ono što i dalje ostaje osnovnom slikarevom osobinom jest: **živost ruke i svježina oka**. Pred nama je svijet sagrađen od svjetlosti, neprestanog stvaranja i otkrivanja nepoznatoga u onome što nam se čini bliskim, poznatim. To je izvor koji ne presušuje...

ŽELJKO SABOL

Which motive drives us today in approaching — four years after Reiser's last exhibition at the Forum Gallery — his paintings and watercolours? Do we perhaps want to detect in them new concerns and understandings, or just convince ourselves again of something that is known and confirmed: of the exceptional refinement and sensitivity of the artist, the subtle treatment of colour, the freshness of direct vision and spontaneous pictorial procedure? To be sure, no decisive turning point has occurred in Reiser's painting (after all, are turning points really always so necessary?), although greater freedom of gesture and stroke may be discerned. The character of the artist's general mental (and plastic) construction has not changed: this is a painter of an enraptured eye and spirit, a lyrist discovering the beauty of small things, a supreme virtuoso of lapidary statement and attenuated hint. This is also an intimist and dreamer whose nature continuously reasserts itself by characteristic condensation of visual data, by the act of subjective choice whereby the motif is only the original impulse in the quest for a specific form, a motive for free organization of pictorial symbols. All these are reasons for this renewed encounter with Reiser, a painter to whom the world is only a specific set of impressions and experiences mastered by the artist's observation, transformation, and discovery of new states and relations. Hence the range of his "subject-matter" is not particularly broad: Reiser still paints flowers and still-lives, views of Lošinj, or spontaneous, barely suggested watercolour nudes. This is a technique which, combined with drawing, is suited best to his temper, impetuous and abrupt, infinitely free before every challenge of the senses which can never be fully controlled. Reiser is not particularly interested in the pictorial expression itself of the object; he gave up description and narration in his early years, and the trend to abstraction and condensation of effect is obvious in all his series and periods.

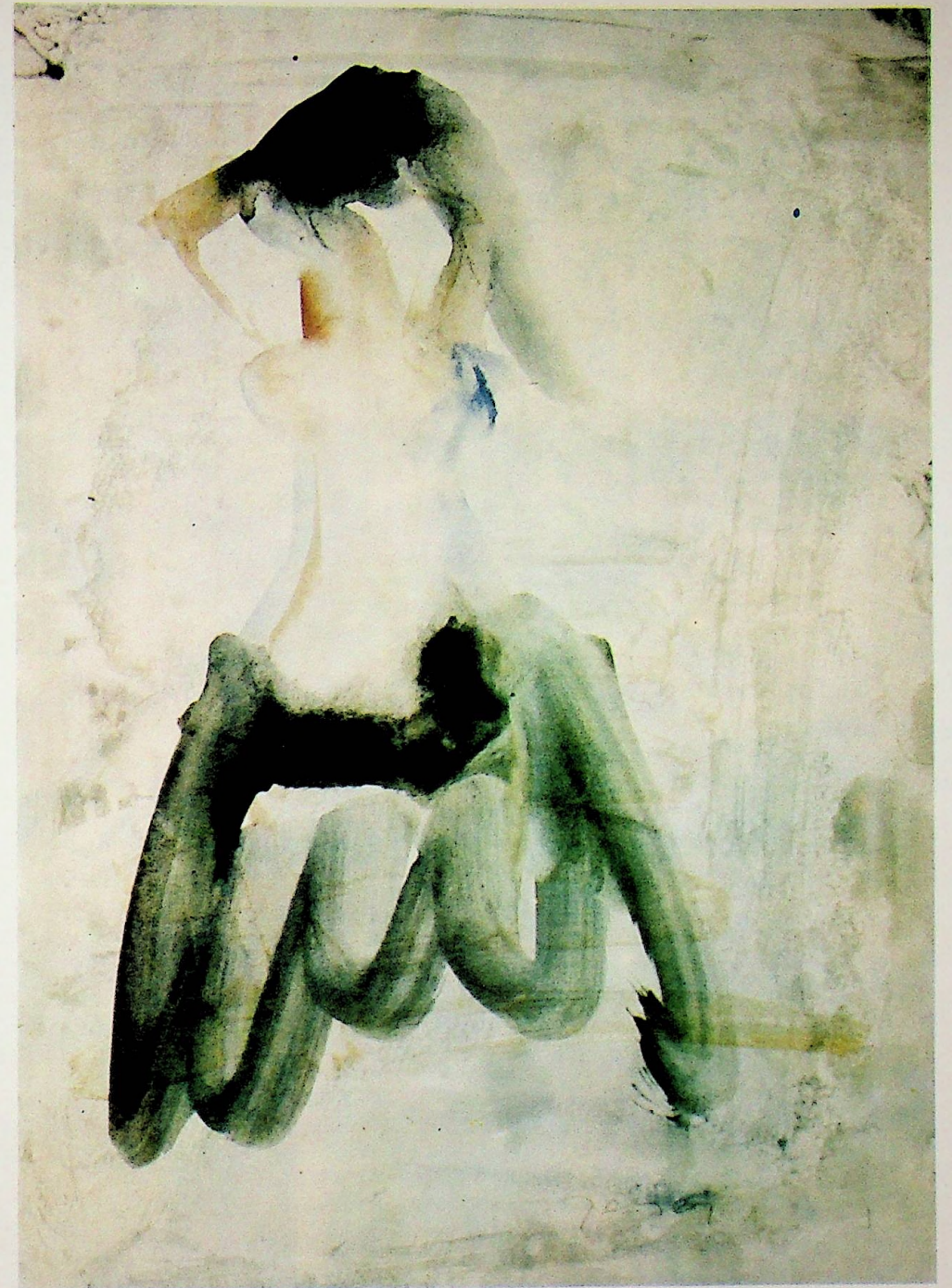
Every motif is primarily a system of unrestricted artistic facts and sensations; every excitement is worth noting and preserving for moments when restlessness is gone and everything is restored within usual flows. Reiser's choice is deliberate and sure; his gaze does not dwell on unnecessary detail, and every information of importance will be recorded instantaneously, with a rapid movement of the hand and awareness obeying the orders of an invisible mechanism, the hidden support on which one can always rely. From Turner to Dufy, from Matisse to Pascin we have followed the rich and varied feasts of pictorial improvisation, the quest for the fluid and elusive threads connecting reality and fancy, the world and our mental and nervous states. Reiser is often faced with analogous motifs, but his impulses and moods vary: now gentle and melancholy, now impetuous and restless, engrossed in hidden opposition to an unknown adversary. And yet, lyrical expression is his fundamental tool; his way of perceiving the world is poetic. A few pen or pencil strokes, a few dabs of paint on a neutral (often white) ground — Reiser needs no more to achieve his optically rich structure of composition based on a balanced array of vertical and horizontal lines. Every stroke or application of paste is a complex organism comprising different elements; other, related tones are usually added to the basic colour. These are the "inner lights", so typical of Reiser, suggesting an outstanding pictorial refinement and simultaneously bearing witness to the successfully sustained tradition of colourism in Croatian art, distinguished historically by the work of Plančić, Junek, Motika ... This is the passion of continuous discovery of beauty at work, devoid of any "crucial" ethical issues of existence. There is no heady incense, no rustle of hair-cloth — this painting abandons itself completely to "earthly pleasures", to the light of calm rooms and to the blueness of the landscape, to rapture before a nude female body turned into a permanent scene and

obsession. After all, one has yet to prove the claim that Renoir's serenity and voluptuousness involve less truth and vitality than Van Gogh's meditation over his own shoes. A painting will interest us for its pictorial values, other points hold less attention...

Let me at this point emphasize another of Reiser's traits, his dedication to instinct, to the enticing attraction of the moment in which a visual experience is crystallized into an extremely succinct form. It would be wrong, however, to seek in his painting expression at any cost; it offers excitement of a different type and character. Equally devoted to detail and the whole, Nikola Reiser bases his compositions on the simple principles of dominant emphases and chromatic balance; his restlessness draws upon order and harmony, thus overcoming his queries and contradictions. There are no unexpected turning-points in the division of the surface; the painting — flowers and landscapes in particular — is divided into several fields in which the emphasized details are drawn in pencil or by a stronger brush stroke; the value of the ground is also put to meaningful use. At an ever increasing rate the painter uses acrylic, which dries quickly and permits instantaneous colouristic action without subsequent corrections. Reiser is not secretive about his devices, he has never cared for illusion or imitation. Traditional optics does not stand in his way in achieving the numerous individual emphases and specific pictorial solutions; its basic coordinates are overcome by the dematerialization of the object of which only traces and indications are left in the painting. More distinct lines blend with the transparent and "soft" ground; the scope of chromatic suggestion ranges from the deepest registers to light, glowing tones, from deep blues to pastose whites, yellows and reds. The paint is sometimes transparent, applied in a thin layer and diluted like in a watercolour; sometimes it is thick and relief-like, applied in the fever of struggle against all material barriers. Nikola Reiser employs an even balance of glazing

and impasto, and even their rhythm occasionally controls the fundamental character of his work. In places pictorial material is applied on canvas (or paper) by brief "wiping" of the brush against a dry ground; in others the outstanding chromatic effect is attained by assimilation of pigment, by the contact and blending of different values. The warm meets the cold, the dark with the light, calmer surfaces mitigate the restlessness of unrestrained movement. Even the seemingly monochrome details yield subtle and unusual relations, delicate departures which are often inherently typical of Reiser's work. The nudes also suggest the tones of the flesh, indicated by lighter surfaces, while the addition (or removal) of water changes the degree of freedom from motif, and enhances the lightness and transparency of the overall impression. Sublimated, refined eroticism is also present, but never imposed in the first contact with the work; rather, it persists as a hint and suggestion produced by its inner, hidden layers. In this sphere, too, one of the continuous circles of his interest, Reiser is an artist of sure procedure and moderation. The wealth of variation precludes repetition, enhancing the artist's salient traits: **the animated hand and the brisk eye**. We are presented a world built of light, continuous creation, and discovery of the unknown in the seemingly familiar and known. This is a spring that never dries up ...

Željko Sabol

Akt, akvarel 1981.

BIOGRAFIJA

NIKOLA REISER rođen je 14. 10. 1918. godine u Mirnovcu kraj Samobora. Školovao se u Samoboru, Sisku i Zagrebu. Godine 1938. upisuje se na Filozofski fakultet (povijest umjetnost) no već sljedeće godine polaže prijemni ispit na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Studirao je kod prof. Hegedušića, Mujadžića i Becića a diplomirao je kod prof. Otona Postružnika. Godine 1943. odlazi u partizane. U prvo vrijeme radio je u Tehnici AGITROP-a Okružnog komiteta KPH za Žumberak i Pokuplje. Godine 1944. nalazi se u Topuskom s grupom umjetnika koja je radila pri Kulturno-umjetničkom odsjeku ZAVNOH-a. Nakon oslobođenja zemlje vraća se u Zagreb. Godine 1949/50. boravi u Parizu gdje neko vrijeme polazi Academie Julian. Na studijskim putovanjima boravio je, također, u Italiji, Njemačkoj i Švedskoj. Od 1969. godine predaje slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Izvanredni je član Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti.

Adresa: Zagreb,
Zrinjevac 16
tel. 444—655

IZLOŽBE

- 1948 Zagreb, Salon LIKUM (Prica, Murtić, Reiser)
- 1951 Zagreb, Salon ULUH
- 1953 Zagreb, Salon ULUH
- 1957 Zagreb, Salon LIKUM
- 1960 Beograd, Umetnički paviljon na Malom Kalemegdanu
Hamburg
- 1961 Munchen, Galerie Wolfgang Gurlitt
- 1962 Zagreb, Salon ULUH
Split, Galerija umjetnina
- 1964 Sombor, Galerija Kulturno-propagandnog centra
Zagreb, Kabinet grafike JAZU
Rijeka, Mali salon Moderne galerije
- 1969 Toronto, Shaw-Rimington Gallery
- 1970 Zagreb, Galerija Forum (Lovrenčić, Murtić, Reiser)
- 1972 Zagreb, Moderna galerija
Samobor, Samoborski muzej
- 1973 Karlovac, Zorin dom
- 1974 Zagreb, INA
- 1977 Rijeka, Mali salon Moderne galerije
Crikvenica, Izložbeni salon
- 1978 Zagreb, Galerija Forum
- 1980 St. Gallen, Galerie Feldmann
Bern, Galerie Bern
- 1981 Split, Galerija Čular
Mali Lošinj, Dom JNA
Zagreb, Galerija Prozori
Zagreb, Galerija Forum

Nikola Reiser sudjelovao je do sada na više od 250 izložbi u Jugoslaviji i inozemstvu (Paris, Moskva, Lenjingrad, Bratislava, Prag, Varšava, Bukurešt, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Atena, Bruxelles, Bonn, London, Antwerpen, Beč, Mexico, München, Budimpešta, Sofija, Caracas, New Delhi, Firenza, Kiel, Chicago itd. a bio je zastupljen na biennialima u Veneciji, Krakovu i New Yorku kao i na Svjetskoj izložbi u Montrealu.

NAGRADE

Dobio je nekoliko jugoslavenskih i međunarodnih likovnih nagrada. 1958. Nagrada grada Zagreba za grafiku, 1963. Srebrna plaketa Premio di pittura „Città di Faenza“, 1964. Nagrada Plavog salona, Prva nagrada Jugoslavenske likovne jeseni za akvarel, 1966. Nagrada IV bienala jugoslavenske grafike.

IZLOŽENI RADOVI
CATALOGUE

- 1. BRODOGRADILIŠTE I
akvarel, 1981.
- 2. BRODOGRADILIŠTE II
akvarel, 1981.
- 3. MALI LOŠINJ I
akvarel, 1978.
- 4. MALI LOŠINJ II
akvarel, 1981.
- 5. PLAVI BOŽUR
akrilik, 1980.
- 6. ROZA RUŽE
komb. tehn., 1981.
- 7. VAZA S CVIJEĆEM
akrilik, 1981.
- 8. PLAVA VAZA
komb. tehn., 1981.
- 9 — 16. AKTOVI
akrilik, 1980 — 1981.
- 17. DVIJE RUŽE
ulje na platnu, 1982.
- 18. CRVENA RUŽA
ulje na platnu, 1981.
- 19. LUKA U MALOM LOŠINJU
ulje na platnu, 1980.
- 20. BRODOVI U LUCI (M. LOŠINJ)
ulje na platnu, 1980.
- 21. VELI LOŠINJ
ulje na platnu, 1981.
- 22. TRI BIJELE RUŽE
ulje na platnu, 1980.
- 23. RUŽE SA CRNOM VERTIKALOM
ulje na platnu, 1979.
- 24. PLAVA VAZA
ulje na platnu, 1981.
- 25. ARABESKA
ulje na platnu, 1979.
- 26. RUŽE SA PLAVIM TANJUROM
ulje na platnu, 1981.
- 27. LIMUN I RUŽE
ulje na platnu, 1981.
- 28. BIJELE RUŽE NA TAMNOJ
PODLOZI
ulje na platnu, 1979.
- 29. VRSAR
ulje na platnu, 1981.
- 30. PLAVA VAZA SA CRVENIM
RUŽAMA
ulje na platnu, 1980.
- 31. KOMPOZICIJA
ulje na platnu, 1981.

- 32. BIJELA RUŽA
ulje na platnu, 1979.
- 33. RUŽA NA SMEĐOJ PODLOZI
ulje na platnu, 1980.
- 34. RUŽE
ulje na platnu, 1982.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

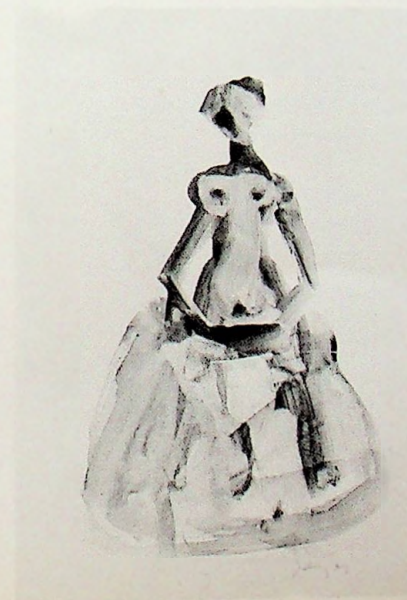
12.

13.

14.

15.

16.

17.

ČLANOVI GALERIJE FORUM
MEMBERS OF THE FORUM GALLERY

KOSTA ANGELI RADOVANI
BELIZAR BAHORIĆ
JOSIP DIMINIĆ
IVO FRIŠČIĆ
RAUL GOLDONI
STANKO JANČIĆ
NIVES KAVURIĆ–KURTOVIĆ
EUGEN KOKOT
ANTE KUDUZ
FERDINAND KULMER
IVAN LOVRENČIĆ
DALIBOR PARAC
ŠIME PERIĆ
EDO MURTIĆ
ZLATKO PRICA
NIKOLA REISER
MARIJA UJEVIĆ–GALETOVIĆ
GORANKA MURTIĆ–VRUS

U GALERIJI FORUM IZLAGALI SU
EXHIBITIONS IN THE FORUM GALLERY

FERDINAND KULMER
GIUSEPPE ZIGANA
LAZAR VOZAREVIĆ
JOAN MIRO
NIKOLA REISER
EDO MURTIĆ
IVAN LOVRENČIĆ
ZLATKO PRICA
IVO ŠEBALJ
VASKO LIPOVAC
ANTE KUDUZ
ŠIME PERIĆ
ACHILLE PERILLI
OTON POSTRUŽNIK
EMILIO VEDOVA
FRANO ŠIMUNOVIĆ
KSENIJA KANTOCI
STEVO BINIČKI
NIVES KAVURIĆ–KURTOVIĆ
RICHARD MORTENSEN
IVO FRIŠČIĆ
VIRGILIJE NEVJESTIĆ
MILIVOJE NIKOLAJEVIĆ
LOJZE SPACAL
TONI BENETTON
BOŠKO PETROVIĆ
JOVAN SOLDATOVIĆ

JOSIP DIMINIĆ
ANTE JAKIĆ
NIKOLA KOYDL
RAUL GOLDONI
PREDRAG NEŠKOVIĆ
DALIBOR PARAC
PETAR HADŽI BOŠKOV
BOGDAN BOGDANOVIĆ
ALBERT KINERT
MILE SKRACIĆ
SPASE KUNOVSKI
BORO MITRIČESKI
FADIL VEJZOVIĆ
PIERO TARTICHIO
VLADIMIR STRAŽA
BELIZAR BAHORIĆ
BRANKO RUŽIĆ
GRAFIČARI IZ HAMBURGA
SUVRREMENI UMJETNICI IZ SR MAKEDONIJE
MERSAD BERBER
MIODRAG B. PROTIĆ
STANKO JANČIĆ
ANTE KAŠTELANČIĆ
ROBERT RAUSCHENBERG
KOSTA ANGELI RADOVANI
OTO LOGO
GUALTIERO MOCENNI

LJUBOMIR KARINA
RATKO JANJIĆ–JOBO
STOJAN CELIĆ
ISMAR MUJEZINOVIĆ
EUGEN KOKOT
ŽIVA KRAUS
MARIJA UJEVIĆ–GALETOVIĆ
MAJA DOLENČIĆ–MALEŠEVIĆ
DRAGO TRŠAR
ANDREJ JEMEC
ELIZABETH FRANZHEIM
SUVRREMENA UMJETNOST KOSOVA
JEAN MESSAGIER
TADEUSZ LAPINSKI
IVO KALINA
MATKO TREBOTIĆ

GRUPA AUTORA:
PERUŠKO BOGDANIĆ
BRANKO ČILIĆ
DALIBOR JELAVIĆ
KUZMA KOVACIĆ
VATROSLAV KULIŠ
IGOR RONČEVIĆ
ANTUN BORIS SVALJEK
ZLATAN VRKLJAN

